2024/2286

10.10.2024

REZOLUȚIA (UE) 2024/2286 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 11 aprilie 2024

conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Europene de Mediu aferent exercițiului financiar 2022

PARLAMENTUL EUROPEAN,

— având în vedere decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Europene de Mediu aferent exercițiului financiar 2022,

— având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizul Comisiei pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară,

— având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0130/2024),

A. întrucât, potrivit situației veniturilor și cheltuielilor sale ([1]), bugetul definitiv al Agenției Europene de Mediu („Agenția") aferent exercițiului financiar 2022 a fost de 88 173 021 EUR, ceea ce reprezintă o creștere cu 35,93 % față de bugetul pe 2021; întrucât bugetul Agenției provine de la bugetul Uniunii, din contribuția statelor AELS (63,32 %) și din contribuțiile aduse în temeiul anumitor acorduri (36,67 %);

B. întrucât în raportul său privind conturile anuale ale Agenției pentru exercițiul financiar 2022 („raportul Curții"), Curtea de Conturi („Curtea") declară că a obținut asigurări rezonabile cu privire la fiabilitatea conturilor anuale ale Agenției și cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente;

C. întrucât, în ceea ce privește sectorul achizițiilor publice ale Agenției, nu au fost raportate probleme care să necesite acțiuni corective pentru 2022 și nici nu există acțiuni corective în curs sau restante în urma auditurilor și evaluărilor din exercițiile anterioare;

Gestiunea bugetară și financiară

1. constată cu satisfacție că grație eforturilor de monitorizare a bugetului din cursul exercițiului financiar 2022, rata de execuție bugetară a creditelor de angajament din exercițiul în curs a fost de 100 %, la fel ca în 2021; constată că rata de execuție a creditelor de plată pentru exercițiul în curs a fost de 86,66 %, ceea ce reprezintă o creștere de 1,75 % în comparație cu 2021;

2. observă că în raportul său pe 2021 Curtea a concluzionat că recurgerea la o procedură de negociere fără publicare prealabilă pentru a modifica un contract-cadru dublând bugetul inițial la 1 milion EUR a fost neconformă și deci toate plățile ulterioare efectuate pentru această procedură sunt neconforme; constată și că contractul a expirat în decembrie 2022, iar plățile asociate acestuia din 2022 s-au ridicat la 470 660 EUR; constată că în momentul de față observația Curții referitoare la acesta este deja închisă;

Performanța

3. observă că cadrul de performanță al Agenției este organizat în jurul a cinci obiective de performanță monitorizate de 17 indicatori-cheie de performanță (KPI) multianuali, printre care se numără rata de ocupare a personalului, execuția bugetară și realizarea programului anual de lucru, printre altele; observă că rata de realizare a programului anual de lucru este de 95 % pentru principalele rapoarte și evaluări și, respectiv, de 96 % pentru indicatorii principali stabiliți actualizați, în ambele cazuri depășindu-se obiectivul stabilit la 90 %; ia însă act de indicatorii nerealizați sau a căror realizare întârzie;

([1]) JO C 38, 31.1.2023, p. 6.

4. consideră bine-venit faptul că în 2022 Agenția a continuat să joace un rol principal în modelarea acțiunilor de sprijinire a mediului, în concordanță cu obiectivele ambițioase ale Pactului verde european și ale celui de al optulea program de acțiune pentru mediu (PAM 8), precum și cu obiectivele ambițioase generale și angajamentele globale ale Europei; consideră oportun faptul că Agenția a continuat să întreprindă acțiunile și să îndeplinească sarcinile convenite și că a preluat unele noi, ce susțin tranziția verde și punerea în aplicare a Legii europene a climei, corelând totodată acțiunile cu strategia UE de adaptare la schimbările climatice; constată și că acesta a fost al doilea an de aplicare a strategiei Rețelei europene de informare și observare a mediului (EIONET) pentru perioada 2021-2030, care urmărește să ofere factorilor de decizie din UE și populației cele mai bune cunoștințe disponibile pentru a atinge obiectivele de mediu și sustenabilitate;

5. observă că în 2022, în contextul valurilor de căldură, al secetelor și al incendiilor forestiere care au afectat mare parte din Europa, și în contextul în care continentul a trecut prin cea mai caldă vară înregistrată vreodată, Agenția a fost menționată în 27 000 de articole pe internet, iar mai mulți membri ai personalului au fost intervievați de mass-media din întreaga Europă datorită interesului mediatic crescut, cu accent pe cauzele și consecințele fenomenelor meteorologice extreme;

6. reamintește că în 2022 Agenția a primit noi sarcini de sprijinire a tranziției verzi și a punerii în aplicare a Legii europene a climei, cum ar fi lansarea Consiliului științific consultativ european privind schimbările climatice, legându-și totodată acțiunile de Strategia UE privind adaptarea la schimbările climatice, ceea ce a întărit rolul Agenției în sprijinirea îndeplinirii obiectivelor climatice ale Europei; apreciază faptul că Agenția acordă membrilor Comisiei pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară (ENVI) a Parlamentului sprijin sub formă de date și informații fundamentate științific și actualizate;

7. salută înființarea în 2022 a noului Centru Tematic European privind Biodiversitatea și Ecosistemele pentru perioada 2023-2026;

Eficiența și realizările

8. reamintește că, în armonie cu abordarea din ultimii ani, în 2022 Agenția a continuat să urmărească eficientizarea prin partajarea de servicii cu Comisia, cu alte agenții ale Uniunii și cu Rețeaua agențiilor UE (EUAN) – Oficiul comun de sprijin de la Bruxelles; constată că, aplicând practica respectivă, Agenția a continuat să facă achiziții publice în comun cu serviciile Comisiei și cu EUAN, fie scoțând la licitație și gestionând contracte-cadru care sunt folosite și de Comisie și de alte agenții, fie folosind contracte-cadru gestionate de alții;

9. constată că Agenția folosește și o mulțime de servicii (de exemplu, statul de plată, securitatea informatică) și sisteme (de exemplu, ABAC, Sysper, Ares, e-Prior) ale Comisiei, în concordanță cu câștigurile de eficiență asociate folosirii în mai mare măsură a instrumentelor electronice în sprijinul proceselor administrative, inclusiv în domeniul achizițiilor publice, al finanțelor și al resurselor umane; constată și că, ca răspuns la restricțiile impuse în contextul pandemiei de COVID-19, Agenția recurge la recrutarea online, cu ajutorul implementării unei platforme de recrutare (Systal), care i-a permis să ducă la bun sfârșit un număr mare de proceduri de recrutare atât în 2021, cât și în 2022, ceea ce a făcut ca numărul posturi vacante la sfârșitul anului să fie scăzut;

10. constată, în plus, că trecerea Agenției la lucrul organizat pe activități a contribuit la creșterea eficienței în ceea ce privește folosirea dinamică și flexibilă a spațiilor de birouri renovate, pe lângă extinderea posibilității de a lucra de la distanță pentru personalul Agenției; constată, de asemenea, cu satisfacție că Agenția folosește doar telefoane mobile, lucru ce a generat, și el, economii considerabile cu cheltuielile telefonice;

11. reamintește că este important să se îmbunătățească gradul de digitalizare a Agenției în ceea ce privește funcționarea și gestionarea internă, dar și pentru a accelera digitalizarea procedurilor; accentuează că Agenția trebuie să rămână proactivă în această privință, pentru a nu rămâne în urmă în cursa digitală față de alte agenții ale Uniunii; atrage însă atenția la nevoia de a se lua toate măsurile de securitate necesare pentru a evita orice risc la adresa securității online a informațiilor prelucrate; insistă asupra necesității de a intensifica acțiunile împotriva atacurilor cibernetice sau a tentativelor de infiltrare, în special a celor care provin din Rusia sau China;

12. invită Agenția să continue să promoveze cooperarea cu alte agenții ale Uniunii și organizații internaționale, precum și să încurajeze dialogul cu părțile interesate și cu cetățenii;

Politica de personal

13. observă că la 31 decembrie 2022 schema de personal era completată în proporție de 97,33 %, fiind numiți trei funcționari permanenți și 143 de agenți temporari din totalul de 150 de posturi autorizate în conformitate cu bugetul Uniunii (față de 140 de posturi autorizate în 2021); constată că în 2022 pentru Agenție au lucrat și 84 de agenți contractuali și 13 experți naționali detașați; constată că, în perioada 2021-2023, schema de personal autorizată în temeiul bugetului Uniunii a crescut cu 25 de agenți temporari și 14 agenți contractuali pentru a face față noilor sarcini generate de Consiliul științific consultativ privind schimbările climatice, Regulamentul LULUCF, Directiva Seveso și legislația privind refacerea naturii;

14. regretă că în conducerea superioară a Agenției nu există echilibru de gen, șase membri din nouă (67 %) fiind bărbați; remarcă cu satisfacție echilibrul de gen din Consiliul de administrație al Agenției, unde 18 din 36 de membri (50 %) sunt bărbați; remarcă echilibrul de gen de la nivelul întregului personal al Agenției, 118 posturi din 221 (53 %) fiind ocupate de femei; invită Agenția să asigure în viitor echilibrul de gen la nivelul conducerii superioare; ia act de faptul că Agenția nu a adoptat Carta privind diversitatea și incluziunea și încurajează Agenția să o adopte și să participe activ la inițiativele care promovează diversitatea și incluziunea la locul de muncă;

15. își exprimă îngrijorarea cu privire la echilibrul geografic în cadrul conducerii superioare și medii a Agenției, unde niciun membru al personalului de conducere nu provine din Europa Centrală și de Est; insistă că trebuie să se facă îmbunătățiri; invită Agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la acest lucru;

16. consideră oportun faptul că Agenția are un coordonator pentru starea de bine care a desfășurat o activitate amplă de sensibilizare a personalului și de stabilire a unor proceduri pentru personalul care se întoarce după absențe îndelungate și că, dacă este necesar, consilierul medical oferă personalului asistență profesională;

17. observă că pentru a reduce riscul de epuizare, Agenția a introdus împreună cu furnizorul său de servicii medicale o aplicație de monitorizare a stresului (denumită „Howdy”); ia act de faptul că membrii personalului sunt înscriși în aplicație și li se adresează regulat o serie de întrebări pentru a li se monitoriza nivelul de stres și, dacă acest nivel crește, sunt contactați de un psiholog clinician pentru a discuta rezultatele; constată că personalul are opțiunea de a-și programa maximum trei vizite la un psiholog al furnizorului de servicii medicale al Agenției, pentru a-și rezolva problemele; subliniază că toate acestea sunt gestionate anonim, Agenției fiindu-i transmise doar statistici;

18. constată că Agenția are o politică de protecție a demnității persoanei și de prevenire a hărțuirii psihologice și sexuale și că Agenția face parte din grupul operativ de consilieri confidențiali existent la nivelul agențiilor; așteaptă cu interes să primească raportul și recomandările acestora; ia act de faptul că nu s-au raportat cazuri de hărțuire în 2022 și încurajează Agenția să continue și să dezvolte activitatea de prevenire a cazurilor și în viitor;

19. constată cu îngrijorare că, deși sarcinile Agenției au un caracter multianual, există un dezechilibru între numărul de posturi permanente și cele contractuale, precum și între personalul operațional și personalul auxiliar, lucru ce creează o nevoie permanentă de recalificare și un volum prea mare de muncă administrativă pentru oamenii de știință; invită Agenția să își revizuiască politica de personal; consideră că, ținând seama de creșterea substanțială a volumului de muncă și pentru a îndeplini corespunzător sarcinile legate de obiectivele Uniunii privind, printre altele, neutralitatea climatică, economia circulară și refacerea naturii, efectivele de personal ale Agenției ar trebui să crească mai departe cu mult în anii următori;

Prevenirea și gestionarea conflictelor de interese și transparența

20. reamintește că membrii conducerii superioare și membrii Consiliului de administrație ar trebui să prezinte o declarație de interese care se publică pe site-ul Agenției; constată că, în cadrul dialogului privind evoluția carierei, membrii conducerii superioare ar trebui să actualizeze declarația pe proprie răspundere privind cunoașterea situației de conflict de interese (în cadrul autoevaluării), în care în calitate de membru al personalului, membrul conducerii superioare ar trebui să precizeze dacă și-a asumat sau a întreprins noi angajamente sau activități care ar putea da naștere unui conflict de interese sau dacă va face acest lucru; observă că la finalizarea planului de evoluție a carierei, superiorul ierarhic responsabil își prezintă propria evaluare a chestiunii conflictului de interese; constată că în 2022 nu s-au depistat cazuri de conflicte de interese;

21. ia act de faptul că Agenția continuă să urmărească CV-urile și declarațiile de interese depuse de membrii Consiliului de administrație și de personalul de conducere superioară și că acestea sunt publicate pe site-ul său de internet;

22. constată că potrivit observațiilor formulate în urma descărcării de gestiune pe 2021, Agenția este în curs de a-și revizui politica de prevenire și gestionare a conflictelor de interese, pentru a-i evalua caracterul adecvat și relevanța din perspectiva unei abordări bazate pe riscuri; observă, procedând astfel, Agenția își va analiza mecanismele de control intern și de combatere a corupției și va umple orice lacună pe care ar putea să o descopere; invită Agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la rezultatul evaluării menționate mai sus;

23. ia act de vizibilitatea obținută de Agenție; este de părere că se poate încă ameliora vizibilitatea în mass-media, pe internet și pe rețelele de socializare, pentru a informa cetățenii despre activitatea Agenției și despre pericolele pentru mediu;

Controalele interne

24. constată că în 2022 Agenția a continuat să lucreze la schimbările structurale ale modalităților sale de lucru, inițiate în 2021; observă că, odată ce schimbările vor fi încheiate, se va acorda toată atenția actualizării documentației procedurilor, ceea ce va remedia deficiențele depistate în cadrul de control intern al Agenției; remarcă faptul că metoda de gestionare a riscurilor a Agenției este parțial conformă, deoarece depistează și analizează riscurile din întreaga organizație, însă depistarea, evaluarea și monitorizarea sistematică a riscurilor la nivelul grupului de proiect au fost limitate;

25. observă că și activitățile de control menite să atenueze riscurile sunt parțial conforme, deoarece sunt depășite din cauza schimbărilor structurale din 2022; observă că și politica Centrului Tematic European și politica de granturi sunt depășite, dată fiind modificarea structurii de verificare efectuată în 2022; constată că, deși planurile de continuitate a activității sunt în vigoare și au fost folosite eficient în timpul crizelor, măsurile prevăzute de ele sunt împrăștiate în diferite documente și nu au fost actualizate pentru a reflecta noile moduri de lucru; invită Agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu privire la măsurile adoptate pentru a actualiza documentația aferentă procedurilor;

Alte observații

26. consideră oportun faptul că în septembrie 2022 un organism competent a prelungit cu încă un an înregistrarea Agenției în sistemul de management de mediu și audit (EMAS) al UE; constată cu satisfacție, pe baza raportului Curții, că Agenția se numără printre agențiile care emit o declarație anuală de mediu;

27. felicită Agenția pentru eforturile sale permanente de a se face vizibilă populației și de a fi prezentă online în 2022, de exemplu, prin conceperea unei publicații interactive digitale a organizației „AEM 2021: anul pe scurt”, care explică ce este și ce face Agenția și proiectul web multianual în curs, care a pus la dispoziție elemente-cheie în 2022, printre care o logică de navigare centrată pe utilizator și un conținut actualizat în principalele domenii ale cunoștințelor, pe baza unei analizări amănunțite a utilizatorilor;

28. laudă Agenția pentru că a participat la un grup de lucru special care reunea cunoștințe, expertiză și date pentru cartografierea impactului asupra mediului al atacului neprovocat și nejustificat al Rusiei împotriva Ucrainei;

29. face trimitere, pentru alte observații cu caracter orizontal care însoțesc decizia privind descărcarea de gestiune, la rezoluția sa din 11 aprilie 2024 ([2]) referitoare la performanțele, gestiunea financiară și controlul agențiilor.

([2]) Texte adoptate, P9_TA(2024)0280.